

KYRKJEBLAD

FOR

DAVIK

Nr. 110

Kjem ut
kvar måned

Oktober 1939

Utgjevar og redaktør:
Prost Slaattelid
Davik

10. årg.

Jeg er hos Gud i nåde.

Jeg er hos Gud i nåde —
hvad skader verden mig,
om den en stund får råde,
og stenger mig min vei?
Om den mitt legem binder
i fengslets mørke skjul,
dog ånden overvinner
og holder glad sin jul.

Den onde flokk ei fatter
hvad åndens virkning er,
De møter dem med latter,
som har sin Jesus kjær.
De vil ei se og kjenne
hvad tjener dem til fred. —
Men det er blindt å renne
i mørkets avgrunn ned.

Vår Gud oss trofast lover
at han hver sjel vil fri,
som her i livet vover
å vandre sannhets sti,
som ei sig lar forføre
av verdens tant og skinn,
men faste trin vil gjøre
helt i Guds rike inn.

H. N. Hauge.

Guds kjærlighet.

Ja med evig kjærlighet har jeg elsket dig.
Jer. 31, 3.

Gud har ikke ventet at vi skulde være noget eller gjøre noget for å kunne bli elsket av ham. Han tenkte på oss før tiden blev til, før var nuværende tilværelse, og han tenkte på oss kun for det godes skyld. Det som han således tenkte fra evighet av, har han utført i tiden. Hans rike and har utøst alle slags goder over oss. Ikke engang vår troløshet og utakknemlighet, som er nesten likesa stor som hans velgjerninger, har kunnet uttørre hans godhets kilde eller hindre strømmen av hans nådegjerninger.

Å, du kjærlighet uten begynnelse, som har

elsket mig i uendelige tider, til og med når jeg ikke kunde føle eller fatte det. Å kjærlighet uten grense, som har gjort mig til det jeg er, som har gitt mig det jeg har, og som lover mig uendelig meget mere. Å, kjærlighet uten avbrytelse eller forandring, som ikke kan slukkes av alle mine misgjerningers bitre vann. Vilde jeg vel, min Gud, eie et hjerte, hvis jeg ikke blev gjennemtrenget av takknemlighet og kjærlighet til dig?

Men hvad ser jeg? — En Gud som gir sig selv etter å ha gitt alt. — En Gud som kommer like ned dit hvor jeg er sunket ved min synd, for å søke mig. — En Gud som tar en tjeners skikkelse for å frelse mig fra trelldommen under mine fiender. — En Gud som blev fattig for å gjøre mig rik. — En Gud som kaller på mig og følger efter mig når jeg flykter vekk. — En Gud som lider en død full av kvaler for å rive mig ut av dødens armer og gi mig evig liv. Likevel spør jeg ofte hverken etter ham eller det liv han tilbyr mig. (Fenelon).

Ein gamal salmediktar.

Kyrkjesongar Johannes Rosenlund vart fødd i året 1824 på ein husmannsplass under prestegarden i Leikanger, Sogn. Noko ser skuleutdanning hadde han ikkje. Han gjekk den vegen som so mange andre gåverike ungdomar i dei dagar. Han vart ungangs-skulelærar. Skuleari fall frå 1842 til 1891. Dertil var han postopnar i Davik i Nordfjord frå året 1870. Denne mannen med si faste åndelege stode og sin kyrkjelege samhug spela inn i sin samtid meir enn flestalle andre »condisjonerte«. M. a. dermed at han gav ut ei samling salmar. »Nogle sjelens hvilestunder«. Fyreordet til fyrste opplaget av denne er skrevet av forf. I. Kvanne juli 1861,

der han gjev ei utgreiding um korleis salmane hev vorte til og kvifor han let ålmenta få deim, endå der »sandelig ikke mangler midler til å kunne efterkomme Apostelens formaning i Col. 3, 16: Påminner hverandre med salmer og lovsange og åndelige viser, — da en stor mengde religiøse samsamlinger finnes iblandt oss«. Når so likevel han, som legmann, »vover at forøge deres antall« er det av sereigne grunnar. Djupt religiøs som han var kom han inn i uro og myrke tankar og tok til å tvila på »Guds faderlige nåde og barmhjertighet«. Dessutan sukka han under »de mange livets bekymringer, både åndelige og legemlige«, og sjelemordaren nytta høvet til »at kaste strå til den ild som var antendt i mitt hjerte«. Men »Gudskjelov! Hver gang jeg i bønn til Gud med et ydmygt og alvorlig hjerte betraktede Jesu dyrebare forsoning for oss arme syndere, da fant også jeg fred og hvile for mitt urolige sinn«. I stille nattetimer når freistaren mest sette inn, vart desse salmane dikta, bygde på røynsla um synd og nåde.

»Synden er i verden kommen
over menneskenes kjønn.
Føder av sig død og dommen
som dens frukt og visse lønn.
Ei på jorden finnes én,
som er uti hjertet ren.
Nei enhver må visst fortryde
at han arvet Adams lyde.

Syndere som vi da ere,
daglig imot Herrens bud,
turde visstnok ei begjære
enn det ringeste av Gud,
om ei til vår store trøst
Sønnen hadde oss gjenløst.
Nu hans blod om nåde roper,
for hver som det tror og håper.

Han seier elles sjølv at han veit salmane vil finna »forskjelligtenkende lesere, ja, måskje dem som vil utle både mig og mitt arbeide«. Dette er då i tilfelle ikkje noko nytt. For »hvor Kristus har en kirke, har Satan et kapell. Løgnens fader vil motvirke sannhets rene kildeveld«. Dette hev vore slik og vil verta slik alle tider. I alle høve so ber desse salmane bod frå ei sjel som liver i ærleg vedkjenning og himmellengt.

»O jeg må med sorg beklage
at jeg lot din vilje ei
mig i allting vel behage,
men for vill på syndens vei!

Boki hev elles noko å seia til alle. Fyrste luten er skrive yver »Fadervår«. Seinare er der slike avsnitt som: »Et ord til den selvrettferdige kristen.« Der stend m. a.:

»Endog din minste syndebrøde
du ei formår å slette ud.
Kun Jesus som uskyldig døde
kan åpne nådens dør hos Gud«.

Men for den som byggjer sitt liv på Gud åleine hev han trøyst og hjelp:

»Beskikk dig da min sjel å lide
din del av jorderikets nød!
Fatt mot i Jesu navn å stride
om det enn volder hårde stød.
Og veien tidt er tung og trang,
det er dog sjelens himmelgang.«

Boki sluttar med ein salme skreven i 1854:
»Et blick på en stor utenlandsk krig, samt bønn om fred og endretthet i vårt land.« Ein salme som nok kan høva for det norske folk den dag i dag:

»Den nådige Gud ei fulltakke vi kan
for freden vi nød i vårt elskede land.
Skjønt trint om oss krigene flammed' mot sky,
og herjede grusomt på land og i by.

O Gud! som nu lenge oss ly gav og le,
i skyggen av fredens velsignede tre.
Gid dette lik treet som plantes ved flod,
hos oss måtte trives og feste sin rot.«

Denne salmediktaren ligg, likeeins som fyregjengaren Claus Frimann, gravlagd på Davik kyrkjegard, og minnet um honom lever enno i takksemd hjå alle deim som fekk læra honom å kjenna.

Johanne Bakke.



Våre døde.

10. sept.: Matias Olsson Ervik; g. gbr.; f. 1883; ulukkestilfelle, fall ned or eit tre og slo seg sa han døydde på sjukehuset.

12. sept.: Pauline Andersdtr. Kjøllesdal, kårnkje; f. 1859; alderdom.

Lat di miskunn vera til trøyst for meg.
Salme 119, 76.

Notisar.

Doypte: 13. aug.: Per Johan, f. 7. juli av f. Hans Pedersson Isane og k. Ragna Jakobsdtr. (f. Hopland). — 3. sept.: Jon Magnus, f. 12. juni av f. Oskar Jørgensson Eivebakke, Ervik, og k. Inga Halstensdtr. — 24. sept.: Torlaug Pernille, f. 2. juli av f. Johan Kristensson Askeland og k. Anna Larsdtr. (f. Varpe).

Ektevigde: 18. sept. i Rugsund Ivar Rasmusson Krabbestig og Marta Amundsdr. Tomasgard, Hornindal. — 22. sept. i Rugsund Olav Nilsson Nyborg, Berle, og Amanda Antonsdr. Lillehaug.

Bispevisitas vart halde i Davik 16.—20. sept. Biskopen vitja alle kyrkjene; veret var godt og alle stader var mykje folk frammpøtte. Ved visitasgudstenesta i Davik var der venteleg ikr. 700 menneskje tilstades, og ved barnegudstenesta var der med 210 skuleborn. Ved lærar- og foreldremøtet heldt lærar Årdalsbakke eit framifrå godt foredrag om barneoppseding.

I 1937 vart det her i landet brukt rusdrykk for 173 millionar kroner; i 1938 var talet auka til 181 millionar, altså ikr. ½ million for dagen!

Før 100 år sidan. Vigde: 8. okt. 1839 Jacob Mættenes, son til Paul Andersen, 21 år, og enkje Daarthe Hundeide, dotter til Stephen Oldeide, 31 år. — 25. okt. John Olsen Revvig, 33 år, og Johanne Indre Davig, dotter til Lasse Andersen, 30 år.

Gudstenester:

21. sund. etter treein.,	29. okt.: Rugsund.
Bededag,	3. nov.: Davik.
Helgemesse sund.	5. nov.: Ålfof.
23. sund. e. treein.,	12. nov.: Totland.
24. sund. e. treein.,	19. nov.: Rugsund.
25. sund. e. treein.,	26. nov.: Davik.

Kvittering for kontingent: R. Andenes, Ole A. Isene kr. 2.50. — Alfred Førde, lærarinne Marta Rimstad, Jørgine Dommestein (Måløy) 3 kr. — Lars I. Maurstad, Harald Heggedal, Hilda Hopén, Guttorm Endal 2 kr. — Tilsaman 22 kr.

Hjarteleg takk til alle.

Hvorfor har Gud skapt menneskene?

Dette spørsmål står i forklaringen og svaret lyder: »For at de skal bli evig salige.« Ja til dette høie mål er vi bestemt, det ser vi av Guds ord, og vi føler det i vår egen sjel. Men tenker vi på det og innretter vi vårt liv derefter?

Mange mennesker tenker lite på sin egentlige bestemmelse, og søker kun å innrette sig best mulig for dette liv. Men Jesus sa: »Søk først Guds rike og hans retferdighet, så skal alle disse ting tillegges eder.« Dette ord er sagt til alle mennesker. Tenk om vi alle hadde levet etter det. Hvor ganske anderledes det da vilde se ut i verden idag. Her strides om makt og innflydelse og materielle goder, mens Gud selv sier at bare vi søker samfund med ham, så vil han sørge for alt hvad vi ellers behøver både åndelig og materielt.

Gud skapte oss i sitt billede med en udødelig sjel og alle de herlige åndsevner og sanser som gjør det mulig for oss å leve i samfund med ham, først her på jorden og siden leve evig i fullkommenhet og bli Gud lik.

Han har gitt hvert enkelt menneske mulighet til å opnå denne lykke. Vi er ikke alle likt utrustet åndelig. Evnene og nådegavene er forskjellige, men alle har fått sine spesielle gaver som Gud vil at vi skal utvikle og bruke i hans tjeneste. Er noen mer begavet enn andre, så har de ingen grunn å være hovmodig, da alle har fått alle ting av Gud for at være hans tjenere og redskap til å utbrede hans rike på jorden, hver i sin gjerning.

Gud gav oss også en fri vilje og dermed ansvar. Vi har ansvar for hvordan vi bruker de gaver han har gitt oss. Bruker vi dem etter Guds vilje, til hans ære og hans rikes fremme? Eller følger vi vår egen lyst, søker vår egen fordel og prøver å samle skatter på jorden? I så fall motarbeider vi Guds rike og hans plan med oss. Hvis vi ikke bøier vår vilje under Guds vilje og lar ham lede oss vil vi aldri nå vår høie bestemmelse, men bare bli en karrikatur av Guds tanke med oss.

Idet vi fikk fri vilje, fikk vi også ansvar for vår evige skjebne. Salighet eller fortapelse, vi må velge selv. De første mennesker levet lykkelig i harmoni med Gud så lenge de holdt hans bud, men så falt de i ulydighet. Synden kom inn i verden og død, fortapelse blev følgen. Men Gud overgav oss ikke håpløse til vår selvforskyldte skjebne. Han sendte sin sønn til verden for å frelse oss fra fortapelsen. »Ti så har Gud elsket verden at han gav sin sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham ikke skal fortales, men ha evig liv.« Så er det bare for oss å ta imot frelsen i Kristus.

Veiger vi ham som vår herre og frelser, gir ham vår velvilje og vårt hjerte, så han får fylle oss med sin kjærlighet og lede oss ved sin ånd, vier vi ham våre evner og krefter, så vi lever etter hans vilje som hans tjenere, da er vi gått over fra døden til livet, vi er reddet fra fortapelsen og på vei til å na Guds bestemmelse med oss, den evige salighet.

M. Boen.

Holder du husandakt?

I hvor mange hjem holdes der nu husandakt? Vi lever jo i et kristent land, så vi skulde vente at husandakten var almindelig. Men sannheten vilde likevel gi oss et noe annet resultat. Og det sværeste i denne sannhet er vel at husandakten er borte i mange kristne hjem. Hvad er så grunnen? Vi kan nok undrende spørre slik, for et kristent hjem uten husandakt skulde være en umulighet. Likeså naturlig som fellesmåltider hører hjemmet til, skulde husandakten høre det kristne hjem til. Noe av det som fellesmåltidet betyr for vårt legemlige liv, skulde husandakten bety for vårt åndelige liv.

Bibelen lærer oss at husandakten hører organisk med til det åndelige liv. Av det Gamle Testamente får vi vite at den første felles gudstjeneste var husandakt, familiegudstjeneste (jfr. 1. Mos. 4, 26, 12, 8 o.s.b.) I det Nye Testamente møter vi Jesus Kristus som selv holdt husandakt. (Luk. 10, 38 ff.). Og ellers er der i det Nye Testamente tallrike formaninger om å holde husandakten vedlike. De første kristne holdt trolig fast ved denne hellige skikk. Og kristne hjem ned gjennom tidene har fulgt i deres fotefar. Det var bare i andsfattige og tørre tider at husandakten blev borte. F. eks. i middelalderen blev husandakten trengt til side av kirkegudstjenesten. Og rasjonalismen lot den forfalle. Men de andsrrike tider i kirkehistorien blåste nytt liv i den f. eks. reformasjonen. Luther gav Bibelen tilbake til hjemmet, og fremhevet kraftig det almindelige prestedømme, og hjemmets både rett og plikt til å holde egen gudstjeneste.

Hvordan er det så med husandakten i vår tid? Hvis der er Guds-kraft i de åndelige bevegelser som har gått over vårt land i de siste tider, så skulde det først og fremst komme til syne i hjemmene. Kristent liv vilde da fødes i hjemmene — og dette liv må næres. Og helt naturlig skulde behovet for husandakt da bli en livsnødvendighet.

1. Husandaktens betydning.

1. En kilde til evig velsignelse.

Husandakten går inn under det ord og løfte som Jesus selv har gitt oss: »Alt det som to av eder på jorden blir enige om å be om, det skal gis dem av min far i himmelen.«

For »hvor to eller tre er samlet i mitt navn, der er jeg midt iblandt dem.« (Matt. 18, 19—20).

Derfor kan ikke husandakten erstattes av den enkeltes opbyggelse og andakt. Den felles andakt er for hjemmet et sprudlende kildevell, som fører velsignelse med sig til alle i hjemmet. Og mange er de som gjennom andaktsstunden i hjemmet fikk møte Gud, og mottok evige inntrykk. Jeg kan selv vidne om det. Aldri kommer jeg til å glemme de stundene i mitt barndomshjem. Det var noe som brente sig inn i min barnesjel. Jeg fikk aldri ro, før jeg gav mit hjerte til Kristus.

Kanskje først på den store dag skal det åpenbares hvilken velsignelse husandakten bragte rundt om i hjemmene.

2. Den helliger hjemmet.

Husandakten helliger hjemmet, innvier det til Gud og holder det onde borte. Den setter englevakt om hjemmet og danner en mur, et vern mot Satans listige angrep.

»Husandakten er en ond lukt for Satan. Den tilintetgjør mange av hans anslag,« som en har sagt.

Og den helliger hjemmet på den måte at den skaper de beste vokstervilkår for de helliges sanfund. »Husandakten oppbygger, bevarer, fremmer, gjenopretter på en særlig måte hjemmets fred, harmoni, glede. Den forsoner, forener, styrker. Under dagens løp er hjemmets medlemmer kanskje for det meste adskilte. I husandakten blir de på nytt forenet. Den ene glo kan opvarme den annen. (L. M. Engström: Lokalforsamlingen).

3. Ansvar og omsorg for sjelen.

Når kristne forsømmer husandakten, er det fordi de ikke er sig sitt ansvar bevisst. For der ansvaret blir bevisst og omsorgen for sjelen blir levende, der blir husandakten både en trang og en kjær plikt. Bibelen taler alvorlige ord om det ansvar en troende har for de mennesker Gud legger i vår vei. I Ezekiel 3, 17 ff. står at vi skal formane hverandre. Dersom vi ikke gjør det skal andres blod kreves av vår hånd. Jeg forstår så godt den prest som bad: »Herre, la ingen gå fortapt for min skyld.« (Forts.)